

Kurban Ve Kurban Bayramı

Gönderen Kadir Hatipoglu - Temmuz 08 2022 12:00:00

vesile olan şey" anlamına gelen kurban, dini bir terim olarak, "ibadet maksadıyla belirli bir vakitte belirli şartları taşıyan hayvanı usulünce boğazlamak, ya da bu şekilde boğazlanan hayvan" demektir. Arapça'da bu şekilde kesilen hayvana udhiyye denilir." (İlmihal 2, TDV, s.1) Kurban, insanın Allah'a yaklaşmasına ve O'nun rızasını kazanmasına vesile olan bir ibadettir. "Kurban" kelimesinde bu mana vardır. İnsan kurban kesmekle İbrahim (a.s.) gibi Allah'a ve O'nun emirlerine bağlılığını, gerekirse O'nun rızasını kazanmak için her fedakârlığa katlanacağını göstermiş olur. Kurbanda Niyetin Önemi: Yaptığımız her işte ve ibadette olduğu gibi kurban ibadetinde de niyetin önemli bir yeri vardır. Nitekim Yüce Allah şöyelé buyuruyor: لَن
يَنَالَ
اللَّهَ
لُحُومُهَا
وَلَا
دِمَاؤُهَا
وَلَكِن
يَنَالُهُ
التَّقْوَى
مِنكُمْ
كَذَلِكَ
سَخَّرَهَا
لَكُمْ
لِتُكَبِّرُو
االلَّهَ
عَلَى مَا
هَدَاكُمْ
وَبَشِّرِ
الْمُحْسِنِي
نَ "Onların ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşmaz. Fakat sizin takvanız (yani Allah'a olan samimi saygınız) O'na ulaşır. Allah, onları bu şekilde size boyun eğdirdi ki, size (onları emriniz altına alma) yol(unu) gösterdiği için Allah'ın büyüklügünü haykırınız. Yaptıkları işleri güzel yapanları ve iyiliğe bulunanları müjdele." (Hac, 22/37) Bu ayetlerde "kesilen kurbanlık hayvanların et ve kanlarının değil bu kesimi yapan müslümanın niyet, takva ve bağlılığının Allah'a ulaşacağı bildirilmiştir. Esasen kurbanı diğer hayvan kesimlerinden ayıran da budur. Niyette aslolan kalbin niyetidir, dil ile açıkça söylenmesi gerekmek." (İlmihal II, TDV, s.8) Keseceğimiz kurbanlarımızın yaratıcımızın katında makbul olabilmesi için niyetimize çok dikkat etmeli, bu ibadetimizde sadece, et elde etme veya adet yerini bulsun gibi, başka hiçbir niyet veya maksada gönlümüzde yer vermemeli, kurbanımızı sadece Yüce Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak ve O'nun bize olan sonsuz nimetlerini bir şükür nişanesi olarak kesmeliyiz. Maide suresindeki şu ayet-i kerimeler bu konuya bir örnek vererek açıklıyor. Allah Tealâ buyuruyor. "(Ey Muhammed) Onlara Adem'in iki oğlu ile ilgili haberi hakkıyla oku. Hani her ikisi birer kurban sunmuşlardı, birinden kabul edilmiş, diğerinden kabul edilmemişti (Kurbanı kabul edilmeyen ötekine). -Seni öldüreceğim, demişti. Diğer ise : - Allah, yalnız kendisinden korkanlardan kabul eder, dedi ve devam etti "Allah'a yemin ederim ki sen beni öldürmek için bana el uzatsan da ben seni öldürmek için sana el uzatacak değilim. Ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım." dedi. (Maide, 5/27-28) Görülüyor ki, kurban kesenlerden biri iyi niyeti ve Allah'tan korkması sebebiyle sunduğu kurban kabul

görmüş, diğeri ise kötü niyeti sebebiyle kurbanı kabul edilmemiştir. Zaten kurbanımızı keserken okuduğumuz şu ayetle de niyetimizin nasıl olması gerektiği belirtiliyor.

قُلْ إِنَّ
صَلاَتِي
وَنُسُكِي
وَمَحْيَايَ
وَمَمَاتِي
لِلّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ لاَ
شَرِيكَ لَهُ
وَبِذَلِكَ
أُمِرْتُ
وَأَنَاْ
أَوَّلُ
الْمُسْلِمِينَ "De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve
ölümüm hepsi âlemelerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir
ortağı yoktur; böyile emrolundum ve ben müslümanların ilkiyim." (Enam,
6/162-163) Sevgili Peygamberimiz de bu konuda şöyile buyurmuştur : "Amellerin kıymeti
ancak niyetlere göredir. Herkesin niyet ettiği ne ise eline geçecek olan ancak odur."
(Buhari, İman, 1) Kurban, İslâm'daki sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın bir başka
örneğidir. Her gün dünyada sayısız hayvan kesilir ve bundan çoğunlukla
varlıklı kimseler yararlanır. Halbuki kurban bayramında kesilen kurbanlardan daha çok
yoksullar ve hayır kurumları istifade eder. Kurban bir gelenek değil, kitap ve sünnetle
meşrûiyeti sabit olan bir ibadettir. Kurban da zekat gibi Hicretin ikinci yılında meşru
kilinmiştir. Kur'an-ı Kerim'de şöyile buyuruluyor:
لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ
لَهُمْ
وَيَذْكُرُوا مَياْمَ
اللَّهِ فِي
أَيَّامٍ
مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا
رَزَقَهُم
مِّن
بَهِيمَةِ
الْأَنْعَامِ فَكُلُوا
مِنْهَا
وَأَطْعِمُوا لْبَائِسَ
الْفَقِيرَ
“Kendilerine ait bir takım menfaatlara şahit olsunlar; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği
hayvanları kurban ederken Allah'ın adını ansınlar; siz de onlardan yiye, yoksulu ve fakiri
doyurun.” (Hacc 22/28)

وَالْبُدْنَ
جَعَلْنَاهَ&#15
75; لَكُمْ مِنْ
شَعَائِرِ
اللّهِ
لَكُمْ فيهَا
خَيْرٌ
فَاذْكُرُوا
اسْمَ اللّهِ
عَلَيْهَا
صَوَافَّ
فَاِذَا
وَجَبَتْ
جُنُوبُهَا
فَكُلُوا
مِنْهَا
وَاَطْعِمُو&#15
75; الْقَانِعَ
وَالْمُعْتَ&#15
85;َّ كَذلِكَ
سَخَّرْنَاه&#16
14;ا لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ " "
Kurbanlık büyük baş hayvanları da sizin için Allah'ın dininin nişanelerinden
kıldık. Sizin için onlarda hayır vardır. Onlar saf saf sıralanmış dururken (kurban
edeceğinizde) üzerlerine Allah'ın adını anın. Yanları üzerlerine düşüp
canları çikinça onlardan siz de yiyn, istemeyen fakire de istemek zorunda kalan fakire de
yedirin. Şükredesiniz diye onları böylece sizin hizmetinize verdik." (Hacc, 22/36)
Peygamberimiz de bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: وعن
عائشة رَضِىَ
اللّهُ
عَنْها قال&#1578::
قال رسولُ
اللّه; مَا
عَمِلَ
آدَمِىٌّ
عَمَلاً
يَوْمَ
النَّحْرِ
أحَبَّ إلى
اللّهِ
تَعالى مِنْ
إهْرَاقِهِ
الدِّمَاءَ،
إنَّهَا
لَتَأتِى
يَوْمَ

الْقِيَامَةِ بقُرُونِهَا وَأشْعَارِهَا وأظَْفِهَا، وَإنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللّهِ تَعالى بِمَكَانٍ قَبْلَ أنْ يَقَعَ في الارْضِ فَطِيبُوا بِهَا نَفْساً. "Ademoğlu kurban bayramı günü, Allah katında kurban kesmekte daha sevimli bir iş yapmamıştır. Şüphesiz ki o kesilen kurban kıyamet günü boynuzları ve kılları ile gelir. Hiç şüphe yok ki, kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul görür. Öyle ise gönüllerinizi kurban ile hoş edin." (Tirmizî, Edâhî 1, (1493); İbnu Mâce, Edâhî 3, (3126) Peygamberimiz kurbanı tavsiye ederlerken kendileri bizzat kurban keserek de örnek olmuşlardır. Müslim'in rivayetine göre Enes (r.a.) şöyle demiştir : وعن أبى سعيد رَضِىَ اللّهُ عَنْهُ قال : كانَ رسولُ اللّه يُضَحِّى بِكَبْشٍ أقْرَنَ فَحِيلٍ Ebu Said (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (sav) boynuzlu erkek bir koçu kurban etti" (Tirmizî, Edâhî 4, (1496); Ebu Dâvud, Dahâyâ 4, (2796); Nesâî, Dahâyâ 14, (7, 221); Müslim, Edâhî 19,) Bir başka hadiste ise: "Allah'ın Resûlü, beyaz renkli iki koç kurban ederdi." (Müslim, Adâhî 3, İbn Mâce, Adâhî, 2) Kurbanın Hükmü "Kurban kesmenin fikhi açidan değerlendirilmesi hususunda fakihler arasında görüş farklılıklar vardır. Dinen aranan şartları taşıyan kimselerin kurban kesmeleri Hanefi mezhebinde ağırlıklı görüş ve bazı müctehid imamlara göre vacip, fakihlerin çoğullugu göre müekked sünnettir. Kurbanın meşru kılınmış bir ibadet olduğuna dair Kur'an-ı Kerim’de deliller bulunmaktadır. Saffat Suresinde (37/107); Hz.İbrahim’in oğlu Hz.İsmail’in yerine bir kurbanın, Allâh tarafından kendilerine fidye (kurban) olarak verildiği açikça bildirilmektedir. Ayrıca diğer bazı ayetlerde de kurban ibadeti ile ilgili nasslar mevcuttur:

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ

لَهُمْ
وَيَذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ فِي
أَيَّامٍ
مَّعْلُومَاتٍ عَلَى مَا
رَزَقَهُم
مِّن
بَهِيمَةِ
الْأَنْعَامِ فَكُلُوا
مِنْهَا
وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ
الْفَقِيرَ “
Kendilerine ait bir takım menfaatlara şahit olsunlar; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği
hayvanları kurban ederken Allah'ın adını ansınlar; siz de onlardan yiycin, yoksulu ve fakiri
doyurun.” (Hacc, 22/28) Hanefiler, Kur'an'da Hz. Peygambere hitaben:
فَصَلِّ
لِرَبِّكَ
وَانْحَرْ "Rabbin için
namaz kıl, kurban kes" (Kevser, 108/2) buyrulmasının ümmeti de kapsadığı ve gereklilik
bildirdiği görüşündedir. Ayrıca Hz. Peygamber'in birçok hadisinde hali
vakti yerinde olanların kurban kesmesi emredilmiş veya tavsiye edilmiş, hatta &nbs;
&nbs;مَنْ وَجَدَ
سَعَةً
فَلَمْ
يُضَحِّ
فَلاَ
يَقْرَبَنَّ
مُصَلاَّنَا "Kim
imkanı olduğu halde kurban kesmezse bizim mescidimize yaklaşmasın" (İbn Mace, Edahi,
2; &nbs;Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2, 321), عن
مِخْنَفِ بن
سليم رَضِىَ
اللّهُ
َعَنْهُ قال;
سَمِعْتُ
رسولَ اللّه&nbs;
يَقُولُ; يَا
أيُّهَا
النَّاسُ
إنَّ على
كُلِّ أهْلِ
بَيْتٍ في
كُلِّ عَامٍ
أُضْحِيَة "Ey insanlar, her

sene, her ev halkına kurban kesmek vaciptir." (Tirmizi, Edahi, 18; İbn Mace, Edahi, 2) gibi ifadelerle bu gereklilik &nemle vurgulanmıştır. Öte yandan kurban kesmeyi Hz. Peygamber hiç terk etmemiştir. Bu ve benzeri delillerden hareket eden fakihler gereklî şartları taşıyanların kurban bayramında kurban kesmesini vacip örüler. Sünnet olduğunu ileri sürenler ise, Kur'an'da bu konuda açik bir emrin bulunmayışından, Hz. Peygamber'in devamlı yapmış olmasının kurbanın sünnet olmasına da açıklanabileceği noktasından hareket ederler. (İlmihal II, TDV, s. 2-3) Kevser suresindeki "Nahr" kelimesinin, "kurban kesmek, boğazlamak" anlamı-na geldiği gibi "başı dik tutmak, elleri omuz hizasına kaldırırmak" anlamına da gelir. Zaten kesinlik olmadığı için vacip veya sünnet hükmü çıkarılmıştır. Kimler Kurban Kesmekle Yükümlüdür? "Bir kimsenin kurban kesmekle yükümlü sayılması için dört şart aranır: 1.   Müslüman olmak. 2.   Akıllı ve buluğa ermiş olmak. 3.   Yolcu olmamak, yani mukim olmak. 4.   Belirli bir mali güce sahip bulunmak. Dinen yolcu hükmünde olan kimse kurban kesmekle yükümlü değildir. Ancak yolcu hükmünde bulunan kimsenin tek başına veya mukimlerle birlikte kurban kesmesine bir engel yoktur. Kurban kesmeyi vacip kılan zenginliğin ölçüsüyle aynı olup kişinin borçlari ve aslı ihtiyaçları dışında 20 miskal (85gr.) -başka bir görüşe göre ise 80.18gr.- altına, ya da buna denk bir paraya veya mala sahip olmasıdır." (İlmihal II, TDV, s.4-5) Zengin Olan Karı-Kocadan Her birinin Kurban Kesmesi Gerekir mi? İbadetlerde sorumluluk ve bu sorumluluğun bir neticesi olan ceza ve mükafat da bireyseldir. Bu nedenle, dinen zengin olan karı-kocadan her birinin ayrı ayrı kurban kesmesi uygun olur. Kurbanlık Hayvanlarla İlgili Şartlar: Hangi Hayvanlar Kurban Edilebilir? "Dinen kurban olarak kesilmesi kabul edilmiş hayvan türleri şunlardır: Koyun, keçi, sığır, manda, ve deve. Ancak bu hayvanlardan (veya türdeşleri) kurban kesilebilir. Tavuk, kaz, ördek, deve kuşu, ceylan gibi hayvanların kurban olarak kesilmesi geçerli değildir. Koyun ve keçi sadece bir kişi için; deve sığır ve manda ise yedi kişiyi aşmamak üzere ortaklaşa kurban olarak kesilebilir. Koyun ve keçi cinsinden hayvanlar bir yașını doldurduktan sonra kurban edilebilir. Sığır ve manda cinsinden hayvanlar iki yașını, deve ise beş yașını tamamladıktan sonra kurban olarak kesilebilirler." (İlmihal II, TDV, s.6-7, kısaltılarak alınmıştır) Kurban Edilecek Hayvanın Özelliği: "Kurban edilecek hayvanın sağlığı, düzgün, azaları tamam, besili olması hem ibadetin gaye ve mahiyetine hemde sağlık kurallarına uygun düşer." (İlmihal II, TDV, s.7) Bir Hayvanın Kurban Olmasına Engel Olan Kusurlar Nelerdir?   Kötürüm derecesinde hasta, zayıf ve düşkün, bazı azaları eksik mesela bir veya iki gözükör, kulakları ve boynuzları kökünden kesilmiş, dili kesik, dişlerinin tamamı veya çoğu dökülmüş, kuyruğu ve memesi kesik hayvanlar kurban olmaz. Ancak hayvanın doğuştan boynuzsuz, şası, topal ve deli, biraz hasta, bir kulağı delinmiş veya yırtılmış olmasında kurban açisinden bir sakınca yoktur. Koyunun daha semiz ve lezzetli olması maksadıyla doğduğunda kuyruğunu kısmen veya tamamen kesilmesi kusur sayılmaz. Kurbanın Sahih Olmasının Şartları: 1-Kurbanın sahih olabilmesi için belirlenmiş vakit içinde kesilmesi gereklidir. Kurban, kurban bayramının ilk üç günü bayram namazının kılınmasından 3. günün akşamına kadarki süre zarfında kesilebilir. Enes (r.a)'ten rivayet edilen bir hadiste Rasulullah (sav) şöyile buyuruyor: "Kim namazdan önce kurban keserse bunu iade etsin. Her kim namazdan sonra keserse onun bu ibadeti tamam olur ve müslümanların sünnetine uymuş olur." (Buhari, İydeyn, 5,10; Müslim, Edahi, 1-4) Bayram namazı kılınmayan yerlerde sabah namazı vaktinden itibaren

kesilebilir. Kurbanın bayramın 1. günü; kesilmesi daha faziletli
görmeli; kesimin yapılması tavsiye edilmiştir. 2-Kurbanın
ibadet niyeti ile kesilmesi şarttır. Ortaklaşa kesilen kurbanda, ortaklardan birinin sadece et elde
etme niyetiyle iştiraki diğerlerinin kurbanını getirmezlerse, zengin kimsenin tekrar
kurbanlık satın alması gereklidir, fakir ise gerekmez. Kurban kesen kişiler yanlışlıkla
birbirlerinin hayvanlarını kesseler, her kesilen kurban, sahibinin kurbanı olmak üzere sahib
olur. " (İlmihal II, TDV, s.7-8, kısaltılarak alınmıştır) Kesim İşlemi Nasıl Yapılmalıdır? Hayvan kesim
yerine incitilmeden getirilir, kesilecek zaman da kibleye karşı ve sol tarafı
üzerine yatırılır. Elinden geldiği şekilde her kellettiklerini kendisinin
kesmesi menduptur, değilse bir başkasına vekalet verip kestirir. Kurban sahibinin kesim esnasında
orada hazır bulunması gereklidir. Ayrıca, evre temizliği ve ekolojik dengenin
korunması gereklidir. Kurbanı kesen kimse hayvana eziyet
vermemeye sözleşmelidir. Efendimiz (a.s) bu konuda bakınız ne buyuruyorlar: عن
شدَّاد بن أوس
رَضِى اللّهُ
عَنْهُ قال;
قال رَسُولُ
الّهِ; إنَّ
اللّهَ
تَعالى
كَتَبَ
الاحْسَانَ
عَلي كُلِّ
شَيْءٍ.. فإذَا
قَتَلْتُمْ
فَأحْسِنُوا
الْقِتْلَةَ!وَإذَا
ذَبَحْتُمْ
فأحسِنُوا
الذِّبْحَةَ
وَلْيُحِدَّ
أحَدُكُمْ
شَفْرَتَهُ
وَلْيُرِحْ
ذَبِيحَتَهُ.أخرجه الخمسة
إلاالبخارى الْقِتْلَةُ
وَالذِّبْحَةُ
أولهما;
الحالة،
وبفتحها;
المرة

الواحدة من
القتل والذبح
وهو المصدر . Şeddâd İbnu
Evs (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdu ki: "Allah Teâlâ hazretleri, her şeye iyiliği
emretmiştir. Öyleyse öldürdüğünüz zaman
öldürmeyi iyi yapın. Kesecek olursanız kesmeyi iyi yapın. Bıçağın ağını bileyin.
Hayvana (zahmet vermeyin) rahat ettirin." [Müslim, Sayd 57, (1955); Tirmizî;
Diyât 14, (1409); Ebû Dâvud, Edâhi 12, (2815); Nesâî;
Dahâya 22, (7, 227); İbnu Mâce, Zebâih 3, (3170)] Hayvan yere yatırılınca şu
ayetleri okur: إِنِّي
وَجَّهْتُ
وَجْهِيَ
لِلَّذِي
فَطَرَ
السَّمَاوَا&#15
78;ِ وَالأَرْضَ
حَنِيفًا
وَمَا أَنَاْ
مِنَ
الْمُشْرِكِ&#16
10;نَ "Doğrusu ben yüzümü, gökleri ve yeri yaratana,
doğruya yönelerek çevirdim, ben puta tapanlardan değilim."   (Enam,
6/79) قُلْ إِنَّ
صَلاَتِي
وَنُسُكِي
وَمَحْيَايَ
وَمَمَاتِي
لِلّهِ رَبِّ
الْعَالَمِي&#16
06;َ لاَ
شَرِيكَ لَهُ
وَبِذَلِكَ
أُمِرْتُ
وَأَنَاْ
أَوَّلُ
الْمُسْلِمِ&#16
10;نَ "De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve
ölümüm hepsi âlemelerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir
ortağı yoktur; böyelé emrolundum ve ben müslümanların ilkiyim." (Enam,
6/162-163) Daha sonra, tekbir ve tahlil getirir: " الله
اكبر الله
اكبر لااله
الاالله و
الله
اكبرالله
اكبر ولله
الحمد بسم
الله الله

اكبر" diyerek ara vermeden kurbanını keser. Bu ayet-i kerime ile duayı okumadan sadece, "Bismillahi Allahü Ekber," yahut "Bismillah" deyip keserse yine caiz olur. Usulüne göre bir kesim yapmış olmak için , hayvanın yemek ve nefes borularıyla iki şah damarının kesilmesi gereklidir. Mükellef kişi dilerse kurbandan sonra iki rekat şükür namazı kılıp dua edebilir. Kurbanın Eti ve Diğer Parçaları: Kurban etlerinden; ihtiyaçç sahibi, fakir, muhtaç, kesme imkanı olmayan, uzak – yakın bütün akraba ve komşuların faydalananları sağlanmalıdır. Kurban Eti Nasıl Değerlendirilmelidir? Hz. Peygamber, kurban etinin üçe taksim edilip, bir bölümünün kurban kesmeyen yoksullara dağıtılmasını, bir bölümünün akraba, tanık ve komşularla paylaşılmasını, birinin de evde bırakılmasını tavsiye etmiştir (Ebû Dâvûd, Dahâyâ, 10). Ailenin durumuna göre etin tamamı da evde bırakılabilir. Ancak, toplumda muhtaçların arttığı döneme kurban etinin çoğunun hatta tamamının dağıtılması uygun olur. Kurban Derisi Nasıl Değerlendirilmelidir? Kurbanın derisi, bir fakire veya hayır kurumuna verilmelidir. Hz. Peygamber, veda haccında Hz. Ali'ye, kurban olarak kesilen develerinin başında durmasını ve bunların derileri (ile sırtlarındaki çulları)ni sadaka olarak vermesini, kasap ücreti olarak bunlardan bir şey vermemesini emretmiştir (Ebu Davud; Menasik, 20). Buna göre kurban derilerinin para karşılığında satılması, kurbanın kesimi veya bakımı için ücret olarak verilmesi uygun değildir. Kurbanın Bedelini Yoksullara Vermekle Kurban Kesilmiş Olur mu? Bazı kimseler hemen her yıl kurban bayramında bu soruyu sorarlar: Hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini yoksullara vermekle kurban kesmiş olur mu? Kurbanın rüknü, kurban edilmesi câiz olan hayvanlardan birini kesmek olduğundan, hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini yoksula vermekle kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz, bu ancak sadaka olur. Peygamberimiz kızı Hz. Fâtıma'ya : "Kurbanın kesilirken orada hazır bulun. Zira işlemiş olduğun her günah, kurbanın kanından ilk damlası yere düştüğünde, bağışlanır" (Et-Tergib ve't-Terhîb, Beyrut, 1968, c. 2, s. 154) buyurmuştur. Mükellef kişi kendisi kesemiyorsa ehil olan birisine kestirmelidir. Hayvan kesmede ehil olmayan yani bunu beceremeyen kimseler, hayvana eziyet ederler ki, bu haramdır, günahtır. Bir ibadet yapılrken günah işlenmez. Hemen her yıl kurban bayramı günlerinde televizyon ekranlarına yansıyan görüntüler, seyredenlere büyük rahatsızlık vermektedir. Bu görüntülerin ortadan kalkması, kurbanların ehil olan kimseler tarafından kesilmesine bağlıdır. Ehil kimse bulamayanlar kurbanlarını mezbahalarda kestirmelidirler. Yurtdışında bulunanlardan kurbanlarını memleketlerinde kestirmek isteyenler, bir tanıklarına vekâlet vermek suretiyle kurbanlarını kestirebilirler. Böyle yaptıkları takdirde hem kurbanları kesmiş, hem de daha iyi değerlendirilmiş olur. Kurban etinden müslüman olmayan komşulara da vermek caizdir. Kurban Bayramı Bayram, Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye hicretlerinin ikinci yılında meşru kılınmıştır. #1593;ن
#1593;بداللّه
#1576;ْنِ &1602;رط
#1602;َالَ: #1602;َالَ
#1585;َسُولُ
#1575;للّهِ: #1573;نَّ
#1571;عْظَمَ
#1575;لايَّامِ
#1593;ِنْدَ
#1575;للّهِ
#1610;َوْمُ

النَّحْرِ
ثُمَّ يَوْمُ
النَّفْرِ.
أخرجه أبو
داود »يَوْمُ«
o; النَّفْرِ«
هو اليوم
الثاني من
أيام التشريق .
Abdullah İbnu Kurt anlatıyor: "Resulullah (a.s) buyurdular ki:"Allah indinde günlerin en
büyüğü Kurban bayramı günüdür, bunu, fazilette Nefr
günü (teşrik günlerinin ikinci günü) takip eder." [(Ebû
Davud, Menâsik 19, (1765).] وعن أنسٍ
رَضِيَ
اللّهِ
وَلَهُمْ
يَوْمَانِ
يَلْعَبُونَ
فِيهِمَا
فَقَالَ: مَا
هذَانِ
الْيَوْمانِ&#15
67; قَالُوا;
كُنَّا
نَلْعَبُ
فِيهِمَا في
الْجَاهِلِي&#16
17;َةِ. فقَالَ:
قَدْ
أبْدَلَكُمُ
اللّهُ
خَيْراً
مِنْهُمَا;
يَومَ
الاضْحى
وَيَوْمَ
الْفِطْرِ. Peygamberimiz
Medine'ye hicret buyurduklarında Medinelilerin eğlendikleri iki günleri vardı. Peygamberimiz
"Bu günler ne oluyor?" diye sorduğunda, onlar "Biz cahiliyyette bu günlerde oynayıp
eğlenirdik." dediler. Bunun üzerine peygamberimiz : "Bunların yerine Allah Teâla size
daha hayırlı iki gün verdi: Ramazan bayramı, kurban bayramı" buyurdu. [Ebû
Davud, Salât 245, (1134); Nesâî, Iydeyn 1, (3, 179).] وعن
أبي هريرة
رَضِىَ
اللّهُ عَنْه

قال; قَالَ
النَّبِيُ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ;
الصَّومُ
يَومَ
تُصُومُونَ
وَالفِطْرُ
يَوْمَ
تُفْطِرونَ،
وَالاَضْحَى
يَوْمَ
تُضَحُّونَ;
أخرجه أبو
داود
Hz. Ebu Hureyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (s.a.v.) buyurdular ki:"(Muteber) oruç, (hep beraber) tuttuğunuz gündekidir. (Muteber) iftar, (hep beraber) ettiğiniz gündekidir. (Muteber) kurban (hep beraber) kurban kestiğiniz gündekidir." [Tirmizî, Savm 11, (697); Ebu Dâvud, Savm 5, (2324)] Ramazan bayramı namazı gibi kurban bayramı namazı da vaciptir ve Cuma namazının şartlarına tabidir. Yani Cuma namazını kılmakla yükümlü olanlar, bayram namazını kılmakla da yükümlüdürler. Ancak Cuma namazı farz, bayram namazı ise vaciptir. Bayram Namazının Kılınışı Şöyeder: Bayram namazı, neş doğuktan ve kerahet vakti çiktiktan sonra, öğleye kadar kılınır. Herhangi bir sebeple ilk günü kılınamazsa ertesi günü kılınır. Bayram namazı Cuma namazı gibi ancak cemaatle kılınır. İki rekattır. Şöyle niyet edilir: "Niyet ettim Allah rızası için kurban bayram namazını kılmaya, uydum imama." Bundan sonra tekbir alınır. Birinci rekatta "Sübhaneye" okunur. Sonra imam açiktan, cemaat tarafından da gizlice üç defa "Allahü Ekber" diye tekbir alınır. İlk iki tekbirde eller yukarı kaldırılır, sonra yanlara saliverilir. Üçüncü tekbirin peşinden eller yanlara saliverilmeyip bağlanır. İmam Fatiha ve sure okur; cemaat dinler. Sonra diğer namazlarda olduğu gibi rükû ve secde yapılır. İkinci rekata kalkıldığından imam önce Fatiha ve sûre okur. Sonra birinci rekatta olduğu gibi üç defa tekbir alınır. Her üç tekbirde de eller yukarı kaldırılıp yanlara saliverilir.
Dördüncü tekbir ile rükûa gidilir ve secdeler yapılarak oturulur, tahiyyât ve salli barik okunur, sonra selâm verilir. Bayram Gecesi ve Günlerinde Yapılması Müstehap Olan Şeyler Öncelikle şunu belirtelim ki; Arefe günü sabah namazıyla başlayıp, bayramın dördüncü günü ikinci namazı dahil 23 vakit olan "teşrik" tekbirlerini, her farz namazın sonunda getirmeyi unutmayalım. a) Bayram gecelerini dua ve ibadetle ihya etmek, kaza namazı kılmak, Kur'an okumak ve Allah Teâlâ'dan af ve mağfiret dilemek. Çünkü duaların makbul olduğu gecelerden birisi de bayram geceleridir. Nitekim Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: "Ramazan ve kurban bayramı gecelerini, sevabını umarak ibadetle geçireni kimsenin kalbi, kalplerin öldüğü gün ömez." (Mecmeu'zevâid, Beyrut, 1967, c. 2, s.198) b) Bayram sabahı erken kalkarak yıkandıktan sonra namaza gitmek. c) Güzel koku sürünmek. d) Temiz ve yeni elbise giymek. e) Gücü

yetiyorsa namaza yürüyerek gitmek. f) Güler yüzü ve sevinçli görünmek. g) Yoksullara çokça sadaka vermek. h) Bayram namazına giderken yolda tekbir getirmek. i) Kurban kesecekse kurban etinden yiinceye kadar oruçtutuyormuş gibi bir şey yiyp içmemek. j) Kurban etinden iftar etmek.

Çünkü peygamberimiz böyle yaparlardı. k) Çoluk çocuğuna bolluk göstermek. Bütün bunlar bayramda yapılması müstehap olan işlerdir. Değerli müminler! Bayram günleri sevinç günleridir. Bu günlerde sevinçli ve güler yüzü görünmek tavsiye edilmiştir. Bu itibarla bayramın toplum hayatımızda üstün yeri ve değeri vardır. Bayram günleri toplum şunu bütünleşir. Toplum fertleri birbirleriyle sevinip kaynaşır. Hayatın bitmek tükenmek bilmeyen sıkıntıları içinde bunalan, bitkin ve yorgun hale gelen insanları bayramlar dinçleştirir ve çalışma azımlerini artırır. Bu günlerde akraba ve komşularımızla olan ilişkilerimiz kuvvetlenir, birlik ve kardeşliğimiz güçenir. Bayram sabahı camilerimizi dolduran kalabalıkların hep birlikte ve içtenlikle yüce Allah'a yönelmeleri, O'ndan af ve bağış dilemeleri ayrı bir önem taşır. Çünküböyle bir amaçla bir araya gelen, aynı iman ve heyecanı taşıyan toplulukları yüce Allah'ın rahmeti kuşatır ve onları affeder. Bu günlerde annemizin-babamızın elliöpüp hayır dualarını almamızı. Dinimizde Allah'a ibadetten sonra anne ve babaya saygı ve iyilik emredilmiş, onlara karşı "öf" demek dahi yasaklanmıştır. Akraba ve komşularla tebrikleserek, karşılıklı sevgi ve saygı duyguları aktarılmalı, karşılaşlığımız herkesle selâmlaşarak tebrikleşmeliyiz. Tanıdıklarımızı ziyaret ederek hatırlarını sormalı ve gönüllerini almamızı. Hastanelerde ve evlerde yatan hastaları görmeli, şifa dileklerimizi sunmalıyız. Yetimlerle ve kimsesiz çocuklarla ilgilenip onları okşamalı ve onlara anne ve baba gibi davranışmalıyız. Çevremizdeki yoksullara ve bakıma muhtaççocuklara yardım elliöuzatmalı, onların da bayram sevinci yaşamalarını sağlamalıyız. Bizden hayır dua bekleyen ölülerimizin mezarlarına giderek onlara dua etmeli, ruhları için hayır ve hasenatta bulunmalıyız. Tanıdıklarımızdan dargin olanları barıştırmaya çalışmalı ve aralarını bulmalıyız. Her zaman olduğu gibi bayram günlerinde de İslâm'ın emrettiği şekilde çevremizdeki insanlara iyi davranışmalı, incitici ve zarar verici davranışlardan sakınmalıyız. Bütün bunlar, toplumu oluşturan fertleri birbirleriyle kaynaştırarak milli birliğin sağlanmasında ve toplumu rahatsız eden ayrılık ve düşmanlıkların yok olmasında etkili olur. Bu duygularla hepinizin kurban bayramını tebrik ediyor, daha nice bayramlara sağlıkla, huzurla erişmemizi Cenâb-ı Hak'tan diliyorum. Mübarek bayramın ülkemize, İslâm alemine ve bütün insanlığa iyilik ve hayırlar getirmesini diliyorum. Cenâb-ı Hak yaptığımız ibadetleri ve keseceğimiz kurbanları rızasına muvafık eylesin ve bizi kendisine ibadetten ayırmasın. NOT: " Lütfi ŞENTÜRK, Örnek Vaazlar, D.İ.B.Yayınları, s. 100-111 " Bu kitaptaki "Kurban ve Kurban Bayramı" adlı vaazından bazı değişiklikler yapılarak hazırlanmıştır

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)